

Zn. SPR-1277/12-3

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, vydává dne 17. února 2012 v souladu s § 150 odst. 1 správního řádu tento příkaz:

Je prokázáno, že účastník řízení: **Společenství vlastníků jednotek** [redacted],
[redacted],
v období od května 2010 do 19. prosince 2011 v souvislosti s provozováním kamerového systému tvořeného 4 kamerami umístěnými u vstupu do kočárkárny, v kočárkárně, u vstupu a před vchodem do domu, jako správce osobních údajů podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb.,

- I. shromažďoval osobní údaje obyvatel pohybujících se v prostorách bytového domu bez jejich souhlasu, a aniž by byla naplněna některá z výjimek stanovených v § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb.,

čímž porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektů údajů a bez tohoto souhlasu pouze na základě výjimek podle § 5 odst. 2 písm. a) až g) tohoto zákona,

- II. dále neposkytl obyvatelům domu a dalším osobám informace o provozu kamerového systému v rozsahu a způsobem stanoveným zákonem,

čímž porušil povinnost stanovenou v § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost informovat subjekty údajů při shromažďování osobních údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat, komu mohou být osobní údaje zpřístupněny a také povinnost poučit je o jejich právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb.,

III. uchovával osobní údaje získané prostřednictvím záznamu z kamerového systému v období od května 2010 do 5. června 2011 po dobu 30 dnů,

čímž porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování,

a tím spáchal v bodě I. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů mimo případy uvedené v zákoně, v bodě II. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., neboť neposkytl subjektům údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem a v bodě III. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., neboť uchovával osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování, za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 12.000 Kč
(slovy dvanáct tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Podkladem pro vydání tohoto příkazu je kontrolní protokol zn. INSP2-4702/11-10 ze dne 19. prosince 2011, pořizovaný inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů MVDr. Františkem Bartošem a spisový materiál shromážděný v rámci kontroly provedené u účastníka řízení ve dnech 2. září až 19. prosince 2011.

Ze shromážděného spisového materiálu vyplývá, že dne 25. června 2009 byl na schůzi účastníka řízení odsouhlasen návrh na instalaci kamerového systému za účelem prevence před možnými krádežemi, přičemž na schůzi bylo přítomno 11 vlastníků ze 14 a pro instalaci hlasovalo 8 z nich. V květnu 2010 účastník řízení následně nainstaloval a zprovoznil kamerový systém, který je tvořen 4 kamerami. Kamera č. 1 je umístěná na chodbě u dveří do [REDAKCE]. Kamera č. 2 umístěná na stěně v zádveří monitoruje vstupní dveře a [REDAKCE]. Kamera č. 3 je umístěná na fasádě domu a [REDAKCE]. Kamera č. 4 je umístěná [REDAKCE]. Záběry z kamer jsou přenášeny protokolem FTP na počítač, který je umístěný v [REDAKCE]. Přístup k záznamům je možný pouze protokolem FTP prostřednictvím počítačové sítě pro přenos uložených snímků na jiný počítač. Dále je pro přenos snímků kromě protokolu

FTP nastaven na počítači přístup pro uživatele [REDAKCE] a příslušné loginy a hesla zná pouze [REDAKCE], předseda výboru účastníka řízení. Přenos snímků a přihlášení uživatelů je logováno. Dále ze spisového materiálu vyplývá, že kamerový systém je v provozu nepřetržitě a snímání je aktivováno pouze v případě detekování pohybu v zorném poli kamery.

Po instalaci kamerového systému byla doba uchování záznamů 1 měsíc. Dne 5. června 2011 pak byla doba uchování záznamů upravena na 2 dny a snímky starší než 2 dny jsou automaticky přemazány (viz níže).

Účastník řízení umístil na vstupní dveře informační štítek s piktogramem kamery a nápisem „Prostor před domem i v domě je monitorován kamerovým systémem!!!“. Na dalších dveřích umístěných za vstupními dveřmi byl také umístěn štítek s piktogramem kamery a nápisem „Prostor střežen kamerovým systémem“. Ke kamerovému systému byla dne 5. června 2011 vytvořena interní směrnice účastníka řízení. Obsahem směrnice je popis účelu instalace kamerového systému (preventivní nástroj k potlačení kriminality, ochrana práv, zdraví a majetku vlastníků), dále upozornění, že kamerový systém je nastaven tak, aby nezasahoval do práv na ochranu soukromého a osobního života vlastníků, nájemníků nebo návštěvníků a že je kamerový systém zabezpečen v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. Současně směrnice informuje o tom, že tento kamerový systém nebude používán ke sledování fyzických osob, ale pouze pro stanovený účel. Dále je ve směrnici stanovena doba uchování záznamů (2 dny během pracovních dnů a 3 dny během víkendů), popsán přístup k záznamům (pouze správce, [REDAKCE], může se záznamem manipulovat) a informace, komu mohou být záznamy poskytnuty (ostatní vlastníci). Kamerový systém nebyl ke dni provedení kontroly registrován Úřadem pro ochranu osobních údajů.

Dne 12. února 2012 bylo kontrolujícímu inspektorovi doručeno vyjádření účastníka řízení k přijatým nápravným opatřením. Dle tohoto vyjádření účastník řízení demontoval objektiv kamery č. 2 a kameru č. 1 potočil tak, aby snímala pouze vstup do kočárkárny. Dále byla odpojována kamera č. 3 a slouží dále pouze jako maketa. Obyvatelé domu byly o způsobu pořizování záznamu a uchování informovány na schůzi vlastníků a účastník řízení také zaslal Úřadu oznámení o zpracování osobních údajů kamerovým systémem.

Zákon č. 101/2000 Sb. provádí ústavně zakotvené základní právo každého na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o jeho osobě (vyjádřené v čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod), které je neoddělitelnou součástí práva na ochranu soukromí, resp. soukromého a rodinného života. Uvedená základní lidská práva vyplývají i z mezinárodních úmluv, které je Česká republika povinna dodržovat a práva z nich vyplývající garantovat (např. Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod).

Podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. je správcem osobních údajů subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů a odpovídá za něj. Účastník řízení, jak vyplývá z výše uvedeného, jednoznačně určil účel a prostředky zpracování osobních údajů, byl tedy ve vztahu k osobním údajům shromážděným

prostřednictvím tohoto kamerového systému jejich správcem ve výše uvedeném smyslu a odpovídal tedy i za dodržení veškerých povinností stanovených tímto zákonem.

K instalaci kamerových systémů správní orgán obecně uvádí, že je lze s ohledem na jejich zvláštní charakter a možnosti zneužití pořízených záznamů, což umožňuje hrubý zásah do soukromého a osobního života subjektu údajů, použít až teprve tehdy, pokud jsou méně invazivní prostředky nedostačující. Jinými slovy, je třeba v jednotlivých případech uplatňovat zásadu přiměřenosti s ohledem na sledované účely, která zahrnuje povinnost minimalizace získávaných údajů na straně správce osobních údajů. Ze zásady přiměřenosti tak vyplývá, že kamerové systémy lze použít v případě, že se jiná opatření směřující k prevenci, ochraně nebo zabezpečení fyzické povahy, která nevyžadují pořizování obrazových záznamů, ukáží být nedostatečnými anebo nepoužitelnými s ohledem na správcem prezentované legitimní účely.

Jednou ze základních povinností správce osobních údajů je dle § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. povinnost zpracovávat osobní údaje zásadně pouze se souhlasem subjektu údajů, který musí splňovat náležitosti stanovené v § 5 odst. 4 tohoto zákona. Bez tohoto souhlasu lze zpracovávat osobní údaje pouze za předpokladu, že je splněna některá z podmínek § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb. V případě zpracování osobních údajů prostřednictvím záznamu z kamerového systému z míst byť jen částečně veřejně přístupných je zjevné, že získání souhlasu všech, jejichž osobní údaje budou zaznamenány a uchovány, je pro správce povinností objektivně velmi obtížně splnitelnou. Účastník řízení nedoložil, že by disponoval souhlasem všech obyvatel domu se zpracováním jejich osobních údajů prostřednictvím kamerového systému. Pouze doložil skutečnost, že rozhodnuto o pořízení kamerové systému bylo na schůzi, kde pro instalaci hlasovalo 8 ze 14 členů účastníka řízení.

V případě kamerového systému umístěného v bytovém domě by dále přicházelo v úvahu užití výjimky upravené v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., dle které lze osobní údaje zpracovávat bez souhlasu subjektů údajů, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby, přičemž současně takové zpracování nesmí být v rozporu s právem subjektů údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života. K aplikaci výjimky stanovené v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. však správní orgán konstatuje, že v případě tří kamer (před domem, u vstupu a na chodbě před kočárkárnou), které snímají společné prostory a veřejné prostranství, účastník řízení tuto výjimku z níže uvedených důvodů nesplňuje. Pouze kameru ■■■■■ umístěnou v kočárkárně, která snímá vstup a prostor kočárkárny, lze považovat z hlediska § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. za vyhovující.

Ochrana soukromí jednotlivce, jejímž základem je v českém právním řádu zejména čl. 7 odst. 1 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod, vyžaduje, aby narušení právem chráněných zájmů opravňující správce k aplikaci výjimky stanovené v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. bylo takové intenzity, aby dokázalo převýšit zájem na ochraně soukromí subjektu údajů. Výše uvedené tři kamery snímaly prostory, kde obyvatelé domu požívají vyšší míru soukromí, jelikož tyto

prostory jsou ze své podstaty spjaty se soukromým a osobním životem lidí bydlících v takovém domě (tj. přístupové cesty k bytům a vstupní prostory) a je nesporné, že monitorováním těchto prostor jsou získávány informace různého druhu o soukromém životě obyvatel domu, jako například kdy, s kým, či „v jakém stavu“ přicházejí nebo odcházejí z domu, a to včetně jejich návštěv. Správní orgán uvedené skutečnosti s ohledem na charakter monitorovaných prostorů posoudil zvláště pečlivě a má za to, že deklarovaný účel kamerového systému, kterým je ochrana majetku účastníka řízení a obyvatel domu, je v hrubém nepoměru k zásahu do práva na ochranu soukromí a osobního života a tedy neumožňuje aplikaci § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Prostředky a způsob zpracování určené správcem osobních údajů, tedy účastníkem řízení, nelze považovat za přiměřené k rozsahu a způsobu ohrožení jeho práv. Při kolizi dvou zájmů je přitom nutné zvážit, který zájem má z hlediska práva i společnosti vyšší hodnotu. Právo na soukromí tak může být omezeno výkonem práva jiného (ochrana majetku). V každé věci je však nutné hodnotit intenzitu obou zásahů z hlediska zvolených prostředků (k tomu viz též nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/94 a rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 863/2004). Ochrana majetku nemůže zdůvodnit natolik razantní omezení práva na soukromí, kdy společné prostory v domě jsou bez souhlasu všech uživatelů bytů nepřetržitě monitorovány kamerovým systémem, záznamy z takového monitorování jsou ukládány a osoby na těchto záznamech jsou identifikovatelné. Takovéto jednání vlastníka nebo správce domu je také v rozporu s čl. 7 a čl. 10 Listiny základních práv a svobod.

Současně provozováním kamerového systému došlo též k porušení čl. 8 odst. 1 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách, která je dle čl. 10 Ústavy České republiky součástí právního řádu a má přednost před zákony. Podle čl. 8 odst. 1 výše zmíněné úmluvy má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlení a korespondence. Tomuto závěru svědčí i to, že prostory mimo obydlení, jako jsou prostory uvnitř budovy, jsou též považovány za soukromé prostory, neboť Evropský soud pro lidská práva došel k závěru, že by bylo příliš restriktivní limitovat soukromí pouze na vnitřní okruh, v němž jednotlivec může žít svůj soukromý život podle svých představ (např. rozhodnutí Niemietz vs. Německo).

Další povinností správce osobních údajů je dle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. povinnost informovat subjekt údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy. Správce musí subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb. Instalace štítků s textem: „Prostor před domem i v domě je monitorován kamerovým systémem!!!“ a „Prostor střežen kamerovým systémem“, nelze dle správního orgánu posoudit jako dostatečné splnění informační povinnosti, jelikož neobsahují informaci o tom, kdo je správcem kamerového systému ani informaci kde můžou subjekty údajů získat bližší informace o tomto systému. Ani prostředním směrnice vypracované ke kamerovému systému neinformoval účastník řízení všechny obyvatele domu o kamerovém systému v rozsahu stanoveném zákonem, a tudíž nesplnil v požadované míře povinnosti stanovené v § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Dále má účastník řízení podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., povinnost uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Doba uchování 1 měsíc, po kterou byly záznamy z kamerového systému uchovávány v období od května 2010 do 5. června 2011, je dle názoru správního orgánu zcela nepřiměřená ve vztahu ke stanovenému účelu, kterým je primárně ochrana majetku, zdraví a života obyvatel domu, pro jejichž naplnění je zcela dostačující doba uchování záznamů v řádu několika dní, neboť právě v takové lhůtě lze předpokládat odhalení případného protiprávního jednání.

Správní orgán považuje na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnosti stanovené v § 5 odst. 2, § 11 odst. 1 a § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

Při stanovení výše sankce bylo přihlédnuto zejména ke skutečnosti, že zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerového systému, které bylo předmětem řízení, představuje významný zásah do práva na ochranu soukromí a na ochranu osobních údajů. Tento zásah je o to závažnější, že subjekty údajů požívají ve sledovaných prostorách s ohledem na jejich charakter (bytový dům) větší ochranu soukromí. Současně jako k přitěžující okolnosti přihlédl správní orgán k době, po kterou byl kamerový systém provozován v rozporu se zákonem. Dále správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti ke skutečnosti, že v rozporu se zákonem byly nainstalovány pouze tři kamery, přičemž nedocházelo ke sledování prostor, ve kterých by byl zásah do soukromí obyvatel největší (tj. především vstupů do bytů). Jako polehčující okolnost hodnotil správní orgán i nikoli vysoký počet subjektů (obyvatel domu), jichž se předmětné zpracování týkalo. I vzhledem k výše uvedenému a po zhodnocení všech okolností rozhodl správní orgán o uložení sankce při dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu lze proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů, která začíná běžet dnem doručení příkazu, u Úřadu pro ochranu osobních údajů odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha, 17. února 2012

Vanda Foldová
ředitelka odboru správních činností